

објављује етнографска грађа, затим радови из етнологије и културне антропологије, историје културе, музеологије и конзервације, као и прикази литературе и изложби, хронике, релевантни извештаји итд. С друге стране, сваку изложбу прати одговарајући каталог, а укупан фонд Музеја се научној и лаичкој јавности представља кроз серију каталога збирки.

Стратешке активности Етнографског музеја, уз редовне послове, у наредном периоду теку у неколико кључних праваца. Изложбена делатност обухвата неколико већих изложби попут „Европско сребро“ и „Зубун“, а за Ноћ музеја јавности ће бити представљена изложба „Дубе – прича о једном предмету и три културе“, и изложба демонстрација конзерваторских вештина „Чувајмо за будућност“. Музеј ће у наредном периоду изаћи из локалних граница гостујућим изложбама у САД, Италији, Мађарској и Русији. Потреба за непрекидним усавршавањем стручњака оствариће се кроз учешће на научним и стручним музолошким и антрополошким скуповима у Србији и иностранству (Минск, Анкара). Примарна сврха учешћа на скуповима је двострана, односно подразумева и преузимање и давање научно и стручно релевантних знања и искустава како би се успоставила што квалитетнија фузија етнологских, антрополошких и музеолошких научних концепција под кровом једне институције. Значајан простор у раду резервисан је за поступну концептуализацију система заштите нематеријалне културне баштине. Коначно, Етнографски музеј ове године организује XVIII Међународни фестивал етнологског филма, фестивал који константно бележи повећање броја учесника и тема из целог света.

Милош Матић

Etnografski institut SANU, Beograd Delatnost u periodu 2006-2009. godine

Etnografski institut SANU, kao jedina institucija ove vrste kod nas, beleži tokom prethodnog trogodišnjeg perioda brojne aktivnosti. Godine 2007. obeležio je i šezdesetogodišnjicu svog rada.

Početak pomenutog perioda predstavlja i početak novog petogodišnjeg projektnog ciklusa. U Institutu se od 2006. do 2010. godine radi na tri osnovna projekta: 1. Srbija između tradicionalizma i modernizacije: etnološka i antropološka proučavanja kulturne promene (rukovodilac prof dr Dragana Radojičić); 2. Antropološko ispitivanje komunikacije u savremenoj Srbiji (rukovodilac dr Jelena Čvorović); 3. Etnicitet: savremeni

procesu u Srbiji, susednim zemljama i dijaspori (rukovodilac dopisni član SANU Vojislav Stanovčić).

Na projektima su danas (2009. godine) stalno angažovana dvadeset tri istraživača: prof dr Dragana Radojičić (direktor Instituta), dr Lasta Đapović, dr Ljiljana Gavrilović, dr Jelena Čvorović, dr Ivica Todorović, dr Mladena Prelić, dr Aleksandra Pavićević, dr Gordana Blagojević, dr Lada Stevanović, dr Miroslava Lukić Krstanović, mr Zorica Divac, mr Miroslava Malešević, mr Mirjana Pavlović, mr Miroslav Niškanović, mr Jadranka Đorđević, mr Milina Ivanović-Barišić, mr Sanja Zlatanović, mr Aleksandar Krel, mr Srđan Radović, mr Ivan Đorđević, mr Marta Stojić, Vesna Trifunović M.A, kao i Ivana Grubišić. Pored njih, na projektima saraduje i četiri spoljna saradnika: prof. dr Vojisav Stanovčić, prof. dr Dušan Drljača, dr Goran Štrkalj, dr Slavoljub Gacović. U okviru Instituta se takođe usavršavaju i diplomirani etnolozi - stipendisti Ministarstva nauke. Osim već pomenutih Srđana Radovića i Vesne Trifunović, na taj način su na projektima EI u protekle dve godine saradivale i dr Jana Baćević i Marijana Mitrović, M.A. U periodu o kojem je reč, četvoro stalnih ili spoljnih saradnika Instituta je doktoriralo, a petoro magistriralo ili steklo titulu *master*.

Pored osnovnih projekata, sve veća delatnost Instituta (projekti, konferencije, studijski boravci, predavanja) odvija se i kroz međunarodnu saradnju. Sa Etnografskim institutom i muzejem BAN iz Sofije već više godina teku vrlo uspešni bilateralni projekti i zajednički naučni skupovi, u sklopu međuakademijske saradnje. Po sličnom modelu odvija se i saradnja sa Institutom za etnologiju i antropologiju *Mikluho Maklaj*, RAN iz Moskve. U oba slučaja zajednički projekti se bave svakodnevnom kulturom u postsocijalističkom periodu. Sa Inštitutom za narodopisje ZRC SAZU od 2006. godine teku bilateralni projekti u okviru međudržavne saradnje Srbije i Slovenije (2006-2007: Srbi u Sloveniji – Slovenci u Srbiji; 2008-2009: Kulturne veze Srba i Slovenaca od 19. do 21. veka). Otpočinje i intenzivnija saradnja sa etnografskim institutima iz Slovačke i Češke. Ova poslednja će uskoro rezultirati i radom na izradi rečnika folklornih termina u slovenskim jezicima. Pored toga, saradnja se odvija i sa kolegama i ustanovama iz Poljske, Grčke, Rumunije i Mađarske, a ova poslednja posebno kroz kontakte sa institucijama srpske nacionalne manjine u toj zemlji.

U ovom periodu organizovani su i naučni skupovi, okrugli stolovi i naučne tribine: na početku projektnog ciklusa, u oktobru 2006. organizovan je okrugli sto na kome su predstavljeni novi projekti uz diskusiju na kojoj su učestvovalе i kolege iz etnografskih instituta iz Sofije i Moskve.

U oktobru 2007. godine, u Kruševcu je u znaku obeležavanja 60. godina rada Instituta održan naučni skup *Slike kulture nekad i sad*, a u okviru toga i V srpsko-bugarska konferencija. U Tršiću je u septembru 2008. godine u suorganizaciji sa Centrom za kulturu *Vuk Karadžić*, Loznica, održan skup *Spomen mesta - istorija - sećanja*. Saradnici Instituta su 2008. takođe učestvovali na VI srpsko-bugarskoj konferenciji u Varni, a uzimali su učešća i na drugim značajnim konferencijama, poput InASEA-e u Temišvaru i na Kongresu ruskih etnologa i antropologa u Saransku 2007. godine (kao gosti Instituta *Mikluho Maklaj*, u posebnoj sekciji), na kongresima SIEF-a u Deriju (Severna Irska) i EASA-e u Ljubljani 2008. godine, itd.

U Institutu su u toku i naučne tribine *Etnološko antropološka preispitivanja perspektive terenskih istraživanja*, koje su otpočele u oktobru 2008. godine. Do sada je održano šest predavanja, a planirano je da radovi gostiju i saradnika Instituta sa ove tribine budu objavljeni u zborniku tokom 2010. godine. Za jesen se priprema i skup *Terenska istraživanja: izazovi - rezultati - primena* koji će se održati u Sirogojnu, u suorganizaciji sa Muzejem na otvorenom *Staro selo Sirogojno*.

Kao rezultat ukupne naučne delatnosti Instituta, u ovom periodu objavljeno je devet monografija (Posebna izdanja EI SANU 55-64), od čega osam iz pera saradnika na projektima, redovno je izlazio *Glasnik* (od 2007. godine svako godište je podeljeno u dve sveske), a objavljene su i četiri sveske tematskih *Zbornika EI SANU*.

Povodom šezdesetogodišnjice Etnografskog instituta ustanovljena je i prvi put 2007. godine dodeljena bijenalna nagrada EI SANU u dve kategorije: za ukupni doprinos etnologiji odnosno antropologiji i za najbolju autorsku monografiju. Prvi laureati bili su dr Nikola Pantelić, etnolog i dugogodišnji direktor Instituta, za ukupni doprinos i Mirjana Prošić-Dvornić za knjigu *Odevanje u Beogradu u XIX i početkom XX veka* (Stubovi kulture, Beograd 2006).

Etnografski institut SANU je pre dve godine inače preseljen u nove, nešto veće prostorije, u zgradu preko puta glavne zgrade SANU, Knez Mihailova 36 / IV.

Podaci o radu Etnografskog instituta SANU mogu se naći i na web stranici <http://www.etno-institut.co.rs/>, kao i u Glasniku EI SANU LV (2), objavljenom 2007. godine.

Mladena Prelić